

Täysistunto

Torstai 12.3.2020 klo 16.02—18.26

2.7. Suullinen kysymys toimeentulon turvaamisesta koronavirusepidemian aikana (Katja Hänninen vas)

Suullinen kysymys SKT 31/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Hänninen.

Keskustelu

16.49 Katja Hänninen vas: Arvoisa puhemies! Koronaviruksen levittyä nyt myös Suomeen on hallituksen ja eduskunnan tehtävä kaikki ne toimet, joita asiantuntijat pitävät tarpeellisina ja tehokkaina. Kyse on ihmisten terveyteen liittyvästä vakavasta asiasta, jolla ei pidä missään nimessä nyt politikoida.

Minä ja koko vasemmistoliiton eduskuntaryhmä olemme huolissamme siitä, miten ihmisten toimeentulo turvataan tämän epidemian aikana. [Sebastian Tynkkynen: Tuo on nyt sitä politikointia!] Monet pystyvät tekemään etätöitä, mutta kysyn nyt hallitukselta: miten turvataan itsensätyöllistäjien, pienyrittäjien, nollatuntisopimuksilla työskentelevien ja osaaikaisten toimeentulo, jos he jäävät kotiin eivätkä saa palkkaa?

Arvoisa puhemies! Kannamme syvää huolta myös niistä ihmisistä, jotka joutuvat turvautumaan arjessa selviytyäkseen leipäjonoihin. Kysyn nyt hallitukselta: miten huolehditaan ruoka-avusta [Arja Juvonen: Kielletty, kielletään!] siten, että avun tarpeessa olevat ihmiset ja perheet saavat apua ja toisaalta noudatetaan uusia ohjeistuksia yleisötaapahtumien välttämiseksi?

16.50 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jos työntekijä on tartuntatautilain perusteella määrätty karanteeniin, niin hänellä on silloin oikeus 100 prosentin tartuntatautipäivärahaan tämän karanteenin ajalta. Jos työnantaja maksaa tältä ajalta palkkaa, niin työnantaja saa silloin tämän päivärahan.

Jos työntekijä on sitten tämän koronasairauden vuoksi sairaana kotona, niin tietenkin silloin sairausajan palkka määräytyy TESin mukaisesti, työsopimuslain ja työehtosopimusten mukaan.

Jos työntekijä joutuu karanteeniin, kun hän esimerkiksi palaa matkalta ja hänellä ei ole oireita eikä hän ole sairas, eli hän joutuu tähän kahden viikon karanteeniin, niin lähtökohta on se, että sovitaan työnantajan kanssa. Joissakin tilanteissahan on mahdollista, että työntekijä tekee etätöinä tämän työn. Sosiaali- ja terveydenhuollon alalla ja opetustoimessa koulujen osalta on sovittu, että nämä järjestellään niin, että menetyksiä ei tule. Jos työntekijä on [Puhemies koputtaa] karanteenin vuoksi estynyt tekemästä työtä, tällöin työstä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2020 vp

poissaolo on [Puhemies koputtaa] työnantajasta ja työntekijästä riippumaton ja silloin hänellä on oikeus saada myös palkkaa.

16.51 Jukka Kopra kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä koko virusepidemiahan sai lähtönsä Wuhanin kaupungista Kiinasta. Siellä on noin 11 miljoonaa asukasta. Koko Wuhanin kaupunki suljettiin ja asetettiin karanteeniin, kun tartuntoja oli neljäsataa — neljäsataa — ja tällä menolla Suomessa, puolta pienemmässä maassa, tämä neljäsataa varmaankin täyttyy ensi viikonlopun aikana. Kokoomus kannattaa kaikkia aidosti vaikuttavia järeitä toimia, joilla epidemia pannaan kuriin. Mutta, pääministeri Marin, kertokaa te meille: kuinka monen suomalaisen pitää sairastua ennen kuin ryhdytte aidosti vaikuttaviin toimenpiteisiin? [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä kysymys!]

16.52 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä Suomessa on tehty koko ajan aidosti vaikuttavia toimenpiteitä. Meidän viranomaisemme ovat tätä tilannetta tarkasti seuranneet, [Paavo Arhinmäki: Onko teillä esityksiä?] meidän terveydenhuoltohenkilökuntamme paraikaakin toimii, meidän viranomaisemme toimivat, ovat toimineet tähänkin asti. Jos kouluissa ja päiväkodeissa on havaittu tapauksia, näitä karanteenitoimia on määrätty. On seurattu tartuntaketjuja, ja me olemme tietoisia siitä, ketkä näihin ketjuihin kuuluvat. Suomessa viranomaiset toimivat ja ovat toimineet koko ajan, enkä halua, että tästä salista lähtisi sellainen käsitys, että ikään kuin Suomessa normaalisakaan tilanteessa, normaalinkaan lainsäädännön puitteissa, ei toimittaisi. Minulla on luottamus meidän viranomaisiimme, että he toimivat ja he ovat toimineet.

Mitä tulee kysymykseen tästä määrästä, me emme vielä tiedä, millä tavalla esimerkiksi Wuhanin alueella tai muissa maissa nämä rajut toimet lopulta tulevat vaikuttamaan. On mahdollista myös se, että ne ovat vain hidastaneet taudin etenemistä ja myöhemmin joka tapauksessa tämä epidemia tulee. Tätä on liian aikaista sanoa, koska me emme tiedä [Puhemies koputtaa] tästä taudinkuvasta vielä kaikkea. On vain tunnustettava se, [Puhemies koputtaa] että on paljon, mitä tämä sali ei — eivätkä myöskään terveydenhuollon asiantuntijat — vielä tässä vaiheessa pysty sanomaan.

16.53 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei tarvitse olla profeetta todetakseen sen, että menee viikko tai kaksi, niin Suomessa joudutaan laittamaan kaikki koulut kiinni syystä, että terveydenhuoltokapasiteetti ei riitä.

Mitä tähän Wuhaniin tulee — sellainen tieto varmasti pääministerillä on olemassa — niin jälkeinpäin kun tutkittiin dataa, kun oli 400 sairastunutta, niin todellisuudessa siellä oli sillä hetkellä 2 500 sairastunutta. Nyt jälkeinpäin se on todettu. Tämmöistä dataa löytyy, jos osaa etsiä.

Mutta mitä näihin asiantuntijoihin tulee, arvoisa pääministeri ja hallitus, niin tosiasiaassa ne asiantuntijat ovat tuolla ruohonjuuritasolla. Mitä yritykset tekivät silloin, kun Kiinasta tai Pohjois-Italiasta tuli matkustajia takaisin Suomeen? He sanoivat: ”Älkää tulko töihin, pysykää kotona.” Mitä tekivät viimeksi vanhainhoitolaitokset, esimerkiksi Attendo? He sanoivat: ”Älkää tulko vierailemaan.” Elikkä tämä selkeä linja on olemassa yrityksillä, jotka joutuvat maksamaan siitä kovemman hinnan. Ja minä toivon, että otatte näistä arjen asiantuntijoista mallia ja toimitte ennakoivasti. Ja toiseksi, jos te ette heitä usko, uskokaa, mitä WHO on sanonut, että jokaisen [Puhemies koputtaa] hallituksen tulee tehdä kaikkensa hidastaakseen ja estääkseen [Puhemies koputtaa] tämän pandemian leviämistä — elikkä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2020 vp

kaikkensa. Oletteko te tehneet kaikkenne? [Jukka Gustafsson: Miksi perussuomalaiset kiihkoilee tällä asialla?]

16.55 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minä toivoisin, että tämänkin vakavan tilanteen osalta tässä salissa pysyttäisiin rauhallisena [Mika Niikko: Minuutti aikaa! — Eduskunnasta: Minuutissa pitää!] eikä tämän asian osalta myöskään korotettaisi ääntä. Tämä on vakava asia, ja meidän tehtävämme on lähettää suomalaisille myös sellaista rauhallista viestiä, että me tämän tilanteen hoidamme, on se mikä tahansa. [Sebastian Tynkkynen: Hoidatteko te? — Paavo Arhinmäki: Kyllä!]

Mitä tulee tähän koulujen kiinni laittamiseen: Suomessa on laitettu kouluja kiinni. Suomen viranomaiset ovat jo toimineet. Mitä tulee yrityksiin: Eivät yritykset ole sulkeneet ovia. He ovat sanoneet niille henkilöille, jotka ovat tulleet näiltä alueilta ja joilla on oireita, että älkää tulko töihin. Näin myös valtio toimii, näin myös kunnat toimivat. Mutta se, mitä täällä salissa joidenkin suusta on vaadittu, on se, että yhteiskunta käytännössä laitettaisiin kiinni: koulut, päiväkodit suljettaisiin, liikkumista rajoitettaisiin, mentäisiin erittäin vakaviin toimenpiteisiin — yritysten osalta on niin, että eivät yritykset ole laittaneet lappua luukulle ja sulkeneet kaikkea toimintaa ennalta varautuvana toimenpiteenä. [Puhemies koputtaa] Eli meidän [Puhemies koputtaa] pitää myös ymmärtää, että näilläkin toimilla on vaikutusta. [Puhemies koputtaa] Ei se ole kevyt toimenpide, eivätkä nämäkään, mitä nyt on tehty, ole kevyitä toimenpiteitä. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Kysymyksen käsittely päättyi.